

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 33

van **MANUELA VAN WERDE**

datum: 20 november 2018

aan **SVEN GATZ**

VLAAMS MINISTER VAN CULTUUR, MEDIA, JEUGD EN BRUSSEL

Erfgoed - Initiatief 'Wiki Loves Heritage'

Midden juni 2018 werd een oproep gelanceerd richting het brede publiek om deel te nemen aan het initiatief 'Wiki Loves Heritage'. Dit initiatief zet erfgoedbeheerders en -organisaties, erfgoedgemeenschappen en -liefhebbers, fotografen en gebruikers van de internetencyclopedie Wikipedia aan om het erfgoed en de erfgoedzorg in Vlaanderen online te ontsluiten. De oproep droeg de hoop in zich dat de Vlamingen zich zouden aanmelden om ons erfgoed, onze erfgoedorganisaties en -verenigingen en -evenementen in beeld, klank en geluid te documenteren op Wikipedia, en op die manier beschikbaar te stellen aan een zo breed mogelijk publiek. Hiermee zou Vlaanderen zich een regio tonen waar erfgoedzorg breed gedragen wordt en hoog aangeschreven staat. Ook een verhoogde participatie van de burgers, in het bijzonder van jongeren, was deel van de ambitie.

De oproep en daaraan verbonden wedstrijd liep af op 15 november 2018.

1. Werd het initiatief 'Wiki Loves Heritage' reeds geëvalueerd? Zo ja, wat zijn hiervan de conclusies, en wie werd hierbij betrokken?
2. Is de minister op de hoogte van de respons op de oproepen in het kader van 'Wiki Loves Heritage'? Zo ja, hoe evalueert de minister die respons, opgesplitst naar brede publiek, erfgoedbeheerders en -organisaties? Is die naar verwachting?
3. Resulteerde 'Wiki Loves Heritage' volgens de minister in de verwachte verhoogde betrokkenheid van het brede publiek, in het bijzonder van jongeren? Indien zo, graag toelichting.
4. 'Wiki Loves Heritage' werkt op basis van 'open source content', waarbij met inhoud gewerkt wordt die rechtenvrij geleverd wordt.
Deden zich hierbij problemen voor? Indien zo, in welke gevallen?
5. Is 'Wiki Loves Heritage' een initiatief dat volgens de minister herhaald kan worden? Indien zo, zal de minister hiertoe het initiatief nemen?

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Geert Bourgeois (61) en Sven Gatz (33).

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr. 33 van 20 november 2018

van **MANUELA VAN WERDE**

1. Het initiatief Wiki loves Heritage, met als opzet de online aanwezigheid, zichtbaarheid en bruikbaarheid van erfgoed verhogen via (het aanleveren van) content onder een vrije licentie, is nog niet volledig afgerond. De jurering en de prijsuitreiking dienen nog te gebeuren. Het project is bijgevolg nog niet geëvalueerd. Bij de evaluatie zullen de volgende partners betrokken worden: PACKED, Wikimedia België, FARO, Herita en het agentschap Onroerend Erfgoed.
2. Er werden meer dan 4.300 foto's door het publiek opgeladen in Wikimedia Commons, waaronder meer dan 2.000 foto's van erfgoed (onroerend, roerend & immaterieel) in Vlaanderen. De foto's werden al 2.804.001 keer geraadpleegd en 653 foto's werden als illustratie in Wikipedia-artikels gebruikt (cijfers van 15/11/2018).

De campagne richtte zich zowel op individuen als op erfgoedorganisaties. We vroegen hen eveneens om hun content onder een vrije licentie te delen via Wikimedia Commons. Er werden 378 foto's opgeladen in Wikimedia Commons en 448 nieuwe records werden aangemaakt in Wikidata (de vrije, gezamenlijke en meertalige secundaire database voor het verzamelen van gestructureerde gegevens om ondersteuning te bieden voor Wikipedia, Wikimedia Commons, de andere wiki's van de Wikimedia beweging, en voor iedereen op de wereld).

Onderstaande organisaties namen onder andere deel:

- KMSKA
- Vlaams Architectuurinstituut
- CiVA
- Museum Plantin-Moretus in Antwerpen
- Museum Mayer van den Bergh
- MAS
- Letterenhuis
- FelixArchief
- Jakob Smits Museum

Een evaluatie van dit initiatief moet nog plaatsvinden, maar rekening houdend met de opzet van Wiki loves Heritage mag dit een succes genoemd worden. Zeker de raadpleegcijfers spreken voor zich en tonen aan dat een platform zoals Wikimedia Commons een belangrijke rol speelt in het verhogen van de bekendheid van en het draagvlak voor erfgoed.

Hier stopt het echter niet. Een blijvende inzet op het aanleveren van content onder een vrije licentie, met het oog op het verhogen van de online zichtbaarheid, aanwezigheid en bruikbaarheid van erfgoed, is nodig. De visienota 'een Vlaams cultuurbeleid in het digitale tijdperk', met grote aandacht voor open data, getuigt van deze ambitie van de Vlaamse overheid.

3. Het aantal opgeladen beelden en de cijfers rond raadpleging tonen een grote betrokkenheid aan. Deze laatste zullen, gezien de mate waarin Wikipedia en andere Wikimedia-platformen geraadpleegd worden, alleen maar toenemen in de toekomst.

De vraag rond de betrokkenheid van jongeren is moeilijker te beantwoorden. Bij het uploaden van foto's werd er enkel een naam en een e-mailadres gevraagd. We hebben bijgevolg geen idee van de leeftijd of gender van de deelnemers. De jurering en prijsuitreiking vinden respectievelijk plaats in december en eind januari en zullen ons een beter zicht geven op wie er precies deelnam.

4. De foto's worden niet rechtenvrij aangeleverd. Rechtenvrij houdt in dat er geen rechten rusten op het beeldmateriaal. Alleen materiaal dat zich in het publiek domein bevindt of onder CC0 beschikbaar is, is rechtenvrij. Het beeldmateriaal werd echter onder CC BY geüpload, wat betekent dat er nog auteursrechten op berusten. De fotograaf heeft echter aangegeven van alle rechten af te zien, behalve het recht op naamsvermelding.

Bij het uploaden zijn er geen problemen geweest met het aanleveren van beeldmateriaal onder een vrije licentie. In onze communicatie gaven we duidelijk mee aan de deelnemer dat de foto's werden geüpload onder een vrije licentie (wat de expliciete toestemming inhoudt om de foto's te kopiëren, te bewerken en te verspreiden).

Met een initiatief als Wiki loves Heritage onderstreept de Vlaamse overheid het belang van 'open toegang' tot erfgoed. Door informatie en digitale content onder een open licentie beschikbaar te stellen, heeft iedereen vrije toegang tot de inhoud en kan die gebruikt, aangepast en verder verspreid worden voor alle mogelijke doeleinden. Die aanpak sluit aan bij een essentiële opdracht van de erfgoedsector, namelijk een zo breed mogelijke cultuurspreiding voor de lokale en internationale gemeenschap realiseren.

5. Na evaluatie zullen we kijken of we dit initiatief nog zullen herhalen. Samen met sectororganisaties als FARO, Herita & PACKED zet de Vlaamse overheid graag verder in op het breder bekend maken van het erfgoed in Vlaanderen via content onder een vrije licentie. Het aanleveren van foto's van erfgoed onder een vrije licentie aan Wikimedia Commons resulteert immers in een grotere online aanwezigheid, zichtbaarheid en bruikbaarheid van erfgoed, op Wikipedia en daarbuiten, wat de bekendheid van en draagvlak voor erfgoed alleen maar ten goede komt.